

007. Bijbelstudie over KEKUDUSAN - HEILIGHEID - Q'DUSHA קדושה

Deel 1: Weest heilig, want Ik ben heilig! - Kamu harus menjadi kudus, sebab Aku kudus!

Als Messiasbelijdende gelovigen lezen wij op elke Shabat de wekelijkse Parasha, een Tora-gedeelte volgens het vaste leesrooster, dat door alle Joden in de hele wereld wordt gehanteerd. Daarnaast lezen wij ook de daarbij passende Haftara uit de Geschriften en de Profeten en een overeenkomstig gedeelte uit B'rit haChadasha, het Nieuwe Testament. Elke Parasha draagt de naam van het eerste woord in de desbetreffende beginregel. En zo is er ook een Parasha met de naam קדשים Q'doshim [heiligen], die in de NBG-vertaling wordt weergegeven met het tussenkopje "Levensheiliging" boven het hoofdstuk 19 van ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat], want de Parasha begint namelijk met een opdracht aan G'ds volk Israël:

קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם:

Q'doshim tih'yu ki qadosh Ani Adonai Eloheichem! [Weest heilig, want Ik, de Eeuwige uw G'd, ben heilig! - Kuduslah kamu, sebab Aku, TUHAN, Elohimmu ini, kudus!]. Wat wordt daarmee precies bedoeld? Wat betekent "heilig" eigenlijk? De oorspronkelijke betekenis van het woordje קדוש Qadosh [heilig, in de Bahasa Indonesia kudus en in het Surinaams-Javaans sutyi] was in het Oud-Hebreeuws "afgezonderd" ofwel "apart gezet". Deze betekenis komt bijzonder duidelijk naar voren in de volgende zinsnede uit de wekelijkse Shabat-liturgie:

כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים:

"Ki vanu vachar'ta, ve'otanu qidash'ta mikol haAmim - Ons hebt Gij uitverkoren en apart gezet van alle volken!" De stam van het woordje קדוש Qadosh vinden wij in deze zinsnede weer terug in het woord קדשת Qidash'ta. Zowel mensen alsook dieren, voorwerpen, gebieden en gebouwen worden in de Tora als קדוש Qadosh, als heilig, aan de Eeuwige behorend en voor Zijn dienst afgezonderd, verklaard. Het eerste wat in de Tora קדוש Qadosh [heilig] genoemd wordt, is echter niet een voorwerp, een berg of een altaar, en zelfs niet een mens, maar een bepaalde dag, namelijk de Shabat, want er staat immers geschreven: "En G'd zegende de zevende dag en heiligde die - Lalu Elohim memberkati hari ketujuh itu dan menguduskannya!" (בראשית Bereshit [Genesis - Kejadian] 2:3). Ook deze zinsnede maakt deel uit van de Shabat-liturgie:

ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו:

"Vayevarech Elohim et yom haShevi'i vayeqadesh oto!" De Eeuwige heeft deze dag dus apart gezet van de overige dagen van de week en hem geheiligd. Vandaar, dat wij de Shabat in de Parasha קדשים Q'doshim, die over heiliging gaat, eveneens tegenkomen. De viering van de Shabat is overigens ook een sterk onderscheidend merkteken, waardoor G'ds volk van de wereld is afgescheiden. Het is een zaak, die onder ieders gezicht en bereik valt. Het is een keuze die je maakt voor de Eeuwige, maar die je beslist niet door iedereen in dank wordt afgenomen! Ook dat hoort bij de heiliging. Opvallend is dat het woord קדוש Qadosh [heilig] in het hele boek בראשית Bereshit [Genesis - Kejadian] verder niet meer voorkomt en pas weer aan de orde komt in שמות Shemot [Exodus - Keluaran] 19:6, waarin het volk Israël van haShem de specifieke opdracht krijgt: "Gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk! - Dan kamu akan menjadi imamat rajani bagi-Ku, dan bangsa yang kudus!" De Eeuwige heeft Israël apart gezet van alle volken, maar ook uit de heidenen heeft Adonai een ontelbare

schare van gelovigen apart gezet. Hun volksgenoten waren afgodendienaars, maar tegen de gelovigen uit de volken zegt Kefa [Petrus]: *“Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk G'de ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht! - Namun, kamulah bangsa yang terpilih, imamat yang rajani, bangsa yang kudus, umat dalam kepemilikan, supaya kamu memberitakan kebajikan Dia yang telah memanggil kamu dari kegelapan ke dalam terang-Nya yang menakjubkan! - Nanging awaké déwé iki bangsa sing dipilih karo Gusti Elohim, awaké déwé dadi imam-imamé Gusti Elohim sing ngwasani sembarang. Awaké déwé iki dadi bangsa sing sutyi, umaté Gusti Elohim déwé, kapilih kanggo ngabarké penggawéné Gusti Elohim sing nggumun-nggumunké. Ya Dèkné sing ngluwari awaké déwé sangka pangwasané pepeteng lan saiki nuntun awaké déwé ing pepadang sing nggumunké, awit Dèkné tansah ngétokké katrésnané lan kabetyikané marang awaké déwé!”* (1 Petrus 2:9). Waarom zouden mensen ernaar moeten streven om heilig te zijn? Adonai zelf geeft op deze vraag het antwoord: Omdat G'd heilig is! Daarom noemen wij Hem ook אֱלֹהֵינוּ הַקָּדוֹשׁ haQadosh, baruch Hu [de Heilige, gezegend zij Hij]! Het gaat er in dit hoofdstuk dus niet alleen om het gehoorzamen aan G'd, maar ook om de navolging van G'd. Het gaat erom dat omdat G'd heilig is, wij dat ook kunnen zijn door gewoon die dingen te doen die G'd ook doet en de dingen juist niet te doen die G'd ook niet doet. De Midrash legt uit dat *“Net als G'd goedgunstig en barmhartig is, zo zal jij ook goedgunstig en barmhartig zijn.”* (Mechilta Shir haShirim 3). De Eeuwige doet ons als het ware voor wat wij behoren na te doen. Hij, de Almachtige, de Bewaarder van Israël die sluimert noch slaapt (תהלים Tehilim [Psalmen] 121:4), die nooit moe wordt, rustte op de zevende dag van al het werk, dat Hij gemaakt had. En G'd zegende de zevende dag en heiligde die, omdat Hij daarop gerust heeft van al het werk, dat G'd scheppende tot stand had gebracht (בראשית Bereshit [Genesis] 2:2-3). Waarom? Omdat ook wij moeten rusten op de zevende dag en deze zevende dag, de Shabat, moeten heiligen. Doen wij dat? Joden: ja! Messiaanse gelovigen: ja! Christenen: nee! Zij rusten op de eerste dag en hanteren de zondagsheiliging. Heeft G'd dat zo gewild? Nee! Vindt G'd dat zomaar goed? Nee! Is het dan de bedoeling dat hetgeen G'd voorgedaan heeft door alle gelovigen behoort nagevolgd te worden, zowel Israëlieten alsook de vreemdelingen in hun midden, de gelovigen uit de volken die als wilde loten zijn geënt in de edele olijfbom? Jazeker! Lees maar het vierde gebod: *“Gedenk Yom Shabat [de sabbatdag], dat jij die heiligt; zes dagen zult jij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de Shabat van de Eeuwige, uw G'd (let op: hier staat niet de Shabat van de Joden, maar: de Shabat van de Eeuwige, uw G'd!!!); dan zult jij geen werk doen, jij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont (wat dacht u van al die christelijke kerken in Jeruzalem?). Want in zes dagen heeft de Eeuwige de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de Eeuwige Yom Shabat [de sabbatdag] en heiligde die! - Ingatlah akan hari Sabat untuk menguduskannya. Enam hari engkau harus bekerja dan melakukan segala pekerjaanmu, tetapi hari ketujuh adalah sabbat bagi TUHAN, Elohimmu. Setiap pekerjaan jangan engkau lakukan, baik engkau maupun anak laki-lakimu dan anak perempuanmu, budakmu dan wanita pelayanmu, dan ternakmu serta orang asing yang ada di tempat kediamanmu. Sebab, enam hari lamanya TUHAN telah menjadikan langit dan bumi, laut, dan segala isinya, dan Dia beristirahat pada hari ketujuh itu. Oleh karena itu, TUHAN memberkati hari Sabat itu dan menguduskannya!”* (שמות Shemot [Exodus - Keluaran] 20:8-11). G'd had het niet nodig om te rusten, want Hij wordt nooit moe! Maar Hij deed het om te laten zien hoe wij dat moeten doen. Yeshua werd als volwassene door Yochanan [Johannes] gedoopt door onderdompeling. Had Hij het nodig om gedoopt te worden? Nee, want Hij kende geen zonde! Zelfs Zijn dooper heeft dit bevestigd. En toch liet Yeshua Zich als volwassene onderdompelen. Waarom? Om te laten zien hoe wij dat moeten doen. Doen wij dat? Messiaanse gelovigen en een deel van de christenen wel, maar het overgrote merendeel van de christenen laten nog steeds onmondige baby's besprenkelen en noemen deze onbijbelse handeling doop. Dat zijn maar twee voorbeelden van velen. Wij moeten ophouden om zelf in te vullen hoe wij ons geloof willen uitoefenen, en gewoon leren om G'ds wil hierin te zoeken en te doen wat Hij ons heeft opgedragen! Hij heeft het ons juist zo makkelijk gemaakt door het

zelf voor te doen! Hij zegt daarom heel duidelijk: weest heilig, want Ik ben heilig! Wat hier zo bijzonder is, is het verwachtingspatroon van de Eeuwige dat de mensen ook inderdaad heilig kunnen zijn, want Hij eist immers niets wat onredelijk moeilijk is. In feite wordt iemand die niet heilig is gezien als de uitzondering, niet als de norm, althans binnen het volk Israël! Bij de Goyim [heidenen] is dat precies andersom en daarom mochten de Israëlieten ook niet met hen omgaan omdat zij anders de occulte en perverse leefwijze van de heidenen zouden kunnen overnemen. En van de gelovigen uit de volken, de heidenen die zich bij de G'd van Israël hadden aangesloten, wordt verwacht, dat zij hun vroegere heidense leefwijze loslaten en de richtlijnen van de Tora, waarin de Eeuwige Zijn wil bekend heeft gemaakt, zouden navolgen. Sha'ul [Paulus] heeft dit heel duidelijk naar voren gebracht in zijn brief aan de Efeziërs:

De nieuwe levenswandel: Efeziërs 4:17-32 en 5:1-17

“Dit zeg ik dan en betuig ik in de Eeuwige, dat gij niet langer moogt wandelen zoals ook de heidenen wandelen, in de ijdelheid van hun denken, verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven G'ds om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart. Zij hebben zich immers in hun verdoving overgegeven aan de losbandigheid om gretig winst te slaan uit allerlei onreinheid. Maar gij geheel anders: gij hebt de Mashiach leren kennen. Gij toch hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderwezen, gelijk dit de waarheid is in Yeshua, dat gij, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve gaat, naar zijn misleidende begeerten, dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken, en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van G'd geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid. Legt daarom de leugen af en spreekt waarheid, ieder met zijn naaste, omdat wij leden zijn van elkander. Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet: de zon mag niet over een opwelling van uw toorn ondergaan; en geeft de duivel geen voet. Wie een dief was, stele niet meer, maar spanne zich liever in om met zijn handen goed werk te verrichten, opdat hij iets kan mededelen aan de behoeftige. Geen liederlijk woord kome uit uw mond, maar als gij een goed woord hebt, tot opbouw, waar dit nuttig is, opdat zij, die het horen, genade ontvangen. En bedroeft Ruach haQodesh [de heilige Geest G'ds] niet, door wie gij verzegeld zijt tegen de dag der verlossing. Alle bitterheid, gramschap, toorn, getier en gevloek worde uit uw midden gebannen, evenals alle kwaadaardigheid. Maar weest jegens elkander vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend, zoals G'd in de Mashiach u vergeving geschonken heeft. Weest dan navolgers G'ds, als geliefde kinderen, en wandelt in de liefde, zoals ook de Mashiach u heeft liefgehad en Zich voor ons heeft overgegeven als offergave en slachtoffer, G'de tot een welriekende reuk. Maar van hoererij en allerlei onreinheid of hebzucht mag onder u zelfs geen sprake zijn, zoals het heiligen betaamt, en evenmin van onwelvoegelijkheid en zotte of losse taal, die geen pas geven, doch veeleer van dankzegging. Want hiervan moet gij doordrongen zijn, dat in geen geval een hoereerder, onreine of geldgierige, dat is een afgodendienaar, erfdeel heeft in het Koninkrijk van de Mashiach en G'd. Laat niemand u misleiden met drogredenen, want door zulke dingen komt de toorn G'ds over de kinderen der ongehoorzaamheid. Doet dan niet met hen mede. Want gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Eeuwige; wandelt als kinderen des lichts, (want de vrucht des lichts bestaat in louter goedheid en gerechtigheid en waarheid), en toetst wat de Eeuwige welbehagelijk is. En neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar ontmaskert ze veeleer, want het is zelfs schandelijk om te noemen, wat heimelijk door hen wordt verricht; maar als dat alles door het licht ontmaskerd wordt, komt het aan de dag; want al wat aan de dag komt is licht. Daarom heet het: Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en de Mashiach zal over u lichten. Ziet dus nauwlettend toe, hoe gij wandelt, niet als onwijzen, doch als wijzen, u de gelegenheid ten nutte makende, want de dagen zijn kwaad. Weest daarom niet onverstandig, maar tracht te verstaan, wat de wil van de Eeuwige is!”

Bahasa Indonesia: *“Inilah selanjutnya, aku mengatakan dan menegaskan di dalam Tuhan, kamu tidak lagi hidup, seperti juga bangsa-bangsa lainnya hidup di dalam kesia-siaan pikiran mereka, yang telah dijadikan gelap dalam pengertian, dengan menjadi terasing dari kehidupan Elohim berkenaan dengan ketidaktahuan yang ada di dalam diri mereka sehubungan dengan kekerasan hati mereka, yang setelah menjadi tumpul perasaannya, mereka telah menyerahkan diri mereka sendiri pada rangsangan badani sebagai perbuatan kecemaran di*

dalam segala keserakahan. Namun kamu bukan demikian, kamu telah mempelajari Mashiaich jika kamu sungguh-sungguh telah mendengar Dia dan diajar oleh-Nya, sebagaimana kebenaran ada di dalam Yeshua untuk melepaskan kamu sehubungan dengan perilaku yang lama selaku manusia lama yang sedang dibinasakan menurut keinginan yang palsu dan diperbarui dalam roh pikiranmu serta mengenakan manusia baru, yang telah diciptakan di dalam kebenaran dan kekudusan yang sejati sama seperti Elohim. Oleh karena itu, dengan membuang dusta, hendaklah kamu masing-masing berkata benar dengan sesamanya, karena kita adalah anggota seorang terhadap yang lain. Marahlah, tetapi janganlah berbuat dosa; janganlah matahari terbenam di atas kemarahanmu, jangan pula memberi tempat kepada si iblis. Siapa yang mencuri, janganlah dia mencuri lagi, tetapi biarlah dia lebih berjerih lelah dengan mengerjakan yang baik dengan tangannya, sehingga dia dapat berbagi dengan orang yang mempunyai kebutuhan. Jangan biarkan setiap perkataan yang sia-sia keluar dari mulutmu, sebaliknya apa yang sekiranya baik untuk kebangunan apa yang perlu, agar hal itu dapat memberi anugerah bagi mereka yang mendengarnya. Dan janganlah kamu mendukakan Ruach haQodesh [Roh Kudus] Elohim, yang oleh-Nya kamu telah dimeteraikan hingga hari penebusan. Biarlah segala kepahitan, dan kemarahan, dan kegusaran, dan keributan, dan penghujatan dibuang dari antara kamu, bersama segala kejahatan. Dan hendaklah kamu menjadi ramah seorang terhadap yang lain, lembut hati, sambil saling mengampunkan di antara kamu sendiri, sebagaimana Elohim juga di dalam Mashiaich telah mengampunkan kepada kamu. Sebab itu, jadilah peneladan Elohim seperti anak-anak yang terkasih, dan hiduplah di dalam kasih sebagaimana Mashiaich juga telah mengasihi kita dan telah menyerahkan diri-Nya sendiri demi kita yaitu persembahan dan kurban bagi Elohim sebagai keharuman wangi-wangian. Namun percabulan dan setiap kecemaran atau keserakahan, bahkan disebut pun jangan di antara kamu, sebagaimana yang sepatutnya bagi orang-orang kudus; juga yang memalukan dan perkataan bodoh atau olok-olok, hal-hal itu tidaklah sepatutnya, malah sebaliknya ucapan syukur. Sebab kamulah yang mengetahui hal ini, bahwa setiap orang cabul atau orang yang cemar atau orang serakah, yang menjadi penyembah berhala, dia tidak mempunyai warisan dalam kerajaan Mashiaich dan Elohim. Janganlah ada seorang pun yang menipu kamu dengan perkataan kosong, karena melalui hal-hal itu murka Elohim turun ke atas anak-anak durhaka. Oleh karena itu janganlah kamu menjadi sesama teman berbagi dengan mereka. Sebab, dahulu kamu adalah kegelapan, tetapi sekarang terang di dalam Tuhan; hiduplah sebagai anak-anak terang! Sebab buah Roh ada di dalam setiap kebaikan dan keadilan dan kebenaran, untuk membuktikan apa yang berkenan kepada Tuhan. Dan janganlah ikut ambil bagian dalam perbuatan-perbuatan yang tak berbuah dari kegelapan, malah bahkan sebaliknya tempelaklah; karena hal-hal yang dilakukan secara tersembunyi oleh mereka adalah memalukan, bahkan untuk diperkatakan. Namun segala sesuatu yang diungkapkan oleh terang, ia menjadi nyata, karena setiap hal yang dijadikan nyata adalah terang. Itulah sebabnya Dia berkata: Bangunlah engkau yang tidur, dan bangkitlah engkau dari antara yang mati, dan Mashiaich akan bersinar atasmu! Oleh karena itu, perhatikanlah, bagaimana kamu hidup dengan hatihati, jangan seperti yang bodoh, tetapi seperti yang bijak. Manfaatkanlah kesempatan, karena hari-hari ini adalah jahat. Sebab itu, janganlah kamu menjadi bodoh, tetapi sambil memahami apa kehendak Tuhan!" **Javaans:** "Mulané para sedulur, ing jenengé Gusti aku nyuwun tenan marang kowé kabèh: uripmu mbok aja pada kaya uripé wong sing ora pretyaya, sing namung mikir barang sing ora pantes. Angen-angené wong-wong kuwi wis kepetengen lan ora bisa ngrasakké urip anyar sing sangka Gusti Elohim. Ora pada ngerti bab iki, jalaran pada kaku atiné. Wis ora pada nduwèni isin blas. Senengé namung nglakoni barang ala lan ngumbar klakuan sing ora pantes. Nanging kowé para sedulur, kowé ngerti nèk urip sing kaya ngono kuwi ora tyotyok blas karo piwulangé Mashiaich. Kowé wis krungu bab Mashiaich lan wis diwulangi tyarané wong nurut Gusti, jalaran Gusti Yeshua déwé wis nduduhké marang awaké déwé. Mulané para sedulur, klakuan sing kaya mbiyèn kudu mbok tinggal, awit kesenangan sing ala kuwi sing nysarké lan ngrusak kowé. Pikiranmu kudu malih sak kabèhé. Saiki kowé kudu nglakoni urip sing anyar, kaya sing dikarepké karo Gusti Elohim, yakuwi, urip sing bener lan sing sutyi. Mulané, aja pada goroh menèh marang sakpada-pada, nanging nèk ngomong sing sak beneré, awit awaké déwé iki kabèh wis dadi badan siji, yakuwi pasamuané Mashiaich. Nèk kowé nesu karo

sapa-sapa, aja sampèk terus nglakoni sing ala. Nesumu aja diendem ing ati nganti sedina suwéné, nanging ndang dibuwang. Aja sampèk kowé ngekèki dalan marang Sétan. Wong sing mauné tukang nyolong, saiki aja nyolong menèh, malah pada nyambuta gawé nggolèk pangané déwé lan kanggo nulungi sing ora nduwé. Aja pada nganggokké tembung sing ora apik, sing nyotyok atiné wong liya. Apiké malah ngetokké tembung sing bisa nglipur. Dadiné sing mbok omong bisa nekakké betyik kanggo wong-wong sing ngrungokké. Para sedulur, aja pada nggawé sediné Ruach haQodesh [Roh Sutyi], awit Roh Sutyi iki tandané nèk kowé wis wèké Gusti Elohim, Roh Sutyi sing bakal ngréwangi kowé terus nganti mbésuk, nèk kowé bakal diluwari sak kabèhé sangka pangwasané ala. Pada dibuwang kabèh rasa jèngkèl lan nesu lan aja pada nggentak-nggentak lan aja pada ngomong ala bab liyané. Uga rasa sengit, aja diendem, nanging dibuwang. Apiké nèk kowé kabèh pada betyik lan gemati marang sakpada-pada. Sing salah pada dingapura, awit Gusti Elohim ya wis ngapura marang kowé kabèh lantaran Mashiach. Para sedulur, kowé kuwi kabèh wis pada dadi anaké Gusti Elohim sing trésna banget marang kowé, mulané kowé ya kudu niru Dèkné. Kaya enggoné Mashiach nrésnani awaké déwé, kowé kabèh uga kudu ngétokké katrésnanmu marang sakpada-pada. Mashiach mati masrahké uripé marang Gusti Elohim kanggo ngluwari awaké déwé sangka pangwasané ala lan Gusti Elohim ya lega banget karo kurbané Mashiach iki. Kowé saiki wis dadi brayaté Gusti Elohim, mulané aja sampèk diomong wong nèk nang tengahmu ènèng sedulur sing laku bédang apa sèks sing ora pantes apa laku murka. Aja pisan-pisan kowé ngetokké tembung saru, tembung sing sembrana apa tembung plèsètan. Kuwi wis ora pantes kanggo kowé. Tenimbang ngono luwung ngetokké tembung maturkesuwun waé marang Gusti. Para sedulur, kowé kudu ngerti nèk wong sing laku bédang, sing laku sèks sing ora pantes lan wong sing murka kuwi kabèh ora pisan-pisan bakal éntuk panduman ing Kratoné Mashiach lan Gusti Elohim. Aku kepéngin ngomongi kowé nèk laku murka kuwi tunggalé waé karo nyembah brahala. Mulané kowé kudu sing ati-ati tenan, aja sampèk kowé diapusi wong karo omongan sing énak, jaréné senajana nglakoni sembarang sing ora pantes kuwi ya ora apa-apa. Ngertia para sedulur, Gusti Elohim bakal nyetrap kabèh wong sing ora gelem manut marang Dèkné. Aja pada mèlu-mèlu wong sing kaya ngono kuwi. Kowé mauné pada mlaku ing pepeteng, jalaran kowé adoh karo Gusti Elohim, nanging saiki kowé wis nduwèni pepadang, jalaran kowé wis dadi siji karo Gusti. Mulané, kowé kudu urip ing pepadang, dadiné kétok nèk kowé ngerti kekarepané Gusti Elohim. Awit nèk awaké déwé urip ing pepadang, awaké déwé mesti bakal nglakoni sing betyik, sing bener lan sing tenan. Pada dipikir sing apik apa sing disenengi tenan karo Gusti Elohim. Aja pada mèlu-mèlu karo wong-wong sing urip ing pepeteng, sing dilakoni namung barang sing ora ènèng ajiné. Malah apiké, wong-wong kuwi didunungké waé nèk sing dilakoni kuwi ora bener. Pantyèn tenan, sing dilakoni wong-wong kuwi karo ndelik-ndelik jan ngisin-isinké tenan nèk diomong. Nanging nèk sembarang kuwi kabèh dikétokké, wong-wong bisa weruh déwé apa wujuté. Mengkono uga, nèk wong-wong nyawang uripmu sing nurut Gusti, wong-wong bakal rumangsa déwé nèk pikirané lan klakuané kuwi klèru kabèh. Lah nèk wong-wong kuwi terus pada urip sing sak beneré, dadiné bisa dadi wong sing ing pepadang uga. Sing tak omong kuwi mau wis tau diomong karo nabi Yésaya dèk mbiyèn. Dèkné ngomong ngéné: Wong sing pada turu, pada melèka, pada tangia sangka tengahé wong mati, awit Mashiach bakal madangi kowé. Mulané, para sedulur, uripmu kudu sing ati-ati tenan. Aja kaya wong bodo, nanging kowé kudu kaya wong sing dunung. Kelunggaran apa waé kudu mbok kanggokké kanggo nggawé betyik, awit ing jaman iki okèh wong sing nglakoni ala. 17 Mulané, pada mikir sing apik tenan, supaya kowé bisa dunung kekarepané Gusti Elohim ing uripmu. Aja urip ngawur waé!” (Efezièrs - Efesus 4:17-32 en 5:1-17). Hoe kunnen wij trachten te verstaan wat de wil van de Eeuwige is? Door Zijn Tora te bestuderen en niet te negeren, want in de Tora heeft Hij ons Zijn wil bekend gemaakt. Wij moeten ons dus niet laten wijsmaken dat wij zogenaamd “vrij zijn van de wet” of zoals Sha’ul in vers 6 van hoofdstuk 5 schrijft: “Laat u door niemand met loze woorden misleiden, want wie G’d ongehoorzaam is, wordt getroffen door Zijn toorn!” (Nieuwe Bijbelvertaling). **Bahasa Indonesia:** “Janganlah ada seorang pun yang menipu kamu dengan perkataan kosong, karena melalui hal-hal itu murka Elohim turun ke atas anak-anak durhaka!” **Javaans:** “Mulané kowé kudu sing ati-ati tenan, aja sampèk kowé diapusi wong karo omongan sing énak, jaréné senajana nglakoni sembarang sing ora pantes kuwi ya ora apa-apa. Ngertia para sedulur,

Gusti Elohim bakal nyetrap kabèh wong sing ora gelem manut marang Dèkné!” Of zoals Yeshua zelf in מתתיהו Matityahu [Mattheüs - Matius] 5:19 zegt: “Wie dus ook maar één van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het Koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het Koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan!” (Nieuwe Bijbelvertaling). **Bahasa Indonesia:** “Oleh karena itu, siapa pun yang mengabaikan satu dari perintah-perintah yang terkecil ini dan mengajar manusia secara demikian, dia akan disebut yang terkecil di dalam kerajaan surga. Namun, siapa yang dapat melakukan dan mengajarkan, dia akan disebut besar di dalam kerajaan surga!” **Javaans:** “Mulané, sapa sing nerak salah-sakwijné wèt mau, senajan sing tyilik déwé lan mulangi wong liya nglakoni sing kaya ngono, wong iku bakal éntuk panggonan sing endèk déwé ing Kratoné Swarga. Nanging sapa sing nglakoni wèté nabi Moses sak kabèhé lan mulangi liyané nglakoni kuwi kabèh, wong iku sing bakal éntuk panggonan sing duwur ing Kratoné Swarga!” In Het Boek staat het zelfs nog duidelijker: “Wie tegen de mensen zegt dat het niet zo nauw luistert en zelfs maar het kleinste gebod afschaft, zal de kleinste zijn in het Koninkrijk van de hemelen. Maar wie zich aan G'ds wetten houdt en anderen leert dat ook te doen, zal groot zijn in dat Koninkrijk!” - Wie dus denkt vrij te zijn van de wet, die is gewoon wetteloos! Laten wij dit maar goed beseffen voordat wij verder lezen:

Heiligingswetten: ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 18:1-30, 19:1-4 en 26-31

“De Eeuwige sprak tot Moshe [Mozes]: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Gij zult niet doen, zoals men doet in het land Egypte, waar gij gewoond hebt; gij zult niet doen, zoals men doet in het land Kanaän, waarheen Ik u breng; naar hun inzettingen zult gij niet wandelen. Mijn verordeningen zult gij volbrengen en Mijn inzettingen in acht nemen en daarnaar wandelen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Ja, gij zult Mijn inzettingen en Mijn verordeningen in acht nemen; de mens die ze doet, zal daardoor leven: Ik ben de Eeuwige! Niemand zal naderen tot zijn naaste bloedverwant, om de schaamte te ontbloten: Ik ben de Eeuwige! Gij zult de schaamte van uw vader, dat is de schaamte van uw moeder, niet ontbloten; het is uw moeder, gij zult haar schaamte niet ontbloten. De schaamte van de vrouw van uw vader zult gij niet ontbloten; het is de schaamte van uw vader. De schaamte van uw zuster, de dochter van uw vader of de dochter van uw moeder, geboren in huis of geboren daarbuiten, haar schaamte zult gij niet ontbloten. De schaamte van de dochter van uw zoon of van de dochter van uw dochter, haar schaamte zult gij niet ontbloten, want uw schaamte zijn zij. De schaamte van de dochter van uws vaders vrouw, die aan uw vader geboren is, zij is uw zuster; haar schaamte zult gij niet ontbloten. De schaamte van uws vaders zuster zult gij niet ontbloten; zij is uws vaders bloedverwant. De schaamte van uw moeders zuster zult gij niet ontbloten, want zij is uw moeders bloedverwant. De schaamte van uws vaders broeder zult gij niet ontbloten; tot zijn vrouw zult gij niet naderen, het is uw tante. De schaamte van uw schoondochter zult gij niet ontbloten; het is uws zoons vrouw, gij zult haar schaamte niet ontbloten. De schaamte van uws broeders vrouw zult gij niet ontbloten; het is de schaamte van uw broeder. De schaamte van een vrouw en die van haar dochter zult gij niet ontbloten; gij zult niet de dochter van haar zoon en de dochter van haar dochter nemen om haar schaamte te ontbloten; zij zijn bloedverwanten: bloedschande is het. Gij zult geen vrouw nemen als bijvrouw naast haar zuster om haar schaamte te ontbloten nevens haar, tijdens haar leven. En tot een vrouw in haar maandelijkse onreinheid zult gij niet naderen, om haar schaamte te ontbloten. En met de vrouw van uw naaste zult gij geen vleselijke gemeenschap hebben, zodat gij u met haar verontreinigt. En gij zult geen van uw kinderen overgeven, om het aan de Moloch te wijden, opdat gij de naam van uw G'd niet ontwijdt. Ik ben de Eeuwige! En gij zult geen gemeenschap hebben met een, die van het mannelijk geslacht is, zoals men gemeenschap heeft met een vrouw: een gruwel is het! En met geen enkel dier zult gij vleselijke gemeenschap hebben, om u daarmee te verontreinigen; en een vrouw mag niet staan voor een dier, om daarmee gemeenschap te hebben: schandelijke ontucht is het! Verontreinigt u niet door dit alles, want door dit alles hebben zich verontreinigd de volken die Ik voor u uit wegdrijf. Het land toch werd verontreinigd en Ik vergold daaraan zijn ongerechtigheid, zodat het land zijn inwoners uitspuwde. Gij echter zult mijn inzettingen en

mijn verordeningen in acht nemen en geen van deze gruwelen doen, noch de geboren Israëliet, noch de vreemdeling die in uw midden vertoeft; want al deze gruwelen deden de lieden van het land, die voor u waren, zodat het land onrein werd. Opdat het land u niet uitspuwe, wanneer gij het verontreinigt, zoals het uitgespuwd heeft het volk, dat voor u was. Want ieder die iets van al deze gruwelen doet, degenen, die ze doen, zullen uit het midden van hun volk uitgeroeid worden! Zo zult gij het voorschrift dat Ik u geef, in acht nemen, zodat gij de gruwelijke inzettingen niet doet, die voor u gedaan werden, opdat gij u daardoor niet verontreinigt. Ik ben de Eeuwige, uw G'd! De Eeuwige sprak tot Moshe [Mozes]: Spreek tot de ganse vergadering der Israëlieten en zeg tot hen: Heilig zult gij zijn, want Ik, de Eeuwige, uw G'd, ben heilig! Ieder zal voor zijn moeder en zijn vader ontzag hebben en Mijn Shabatot [sabbatten] houden: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Gij zult u niet tot de afgoden wenden en u geen gegoten beelden maken: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! - Gij zult niets met het bloed eten; gij zult niet aan waarzeggerij of toverij doen. Gij zult de rand van uw hoofdhaar niet rond afscheren, en gij zult de rand van uw baard niet afsnijden. Gij zult geen insnijding voor een dode in uw lichaam maken en geen tekens in uw huid laten prikken: Ik ben de Eeuwige! Gij zult uw dochter niet ontwijden door haar aan ontucht over te geven, opdat het land geen ontucht bedrijve en het land niet van schanddaden vol worde. Mijn Shabatot [sabbatten] zult gij houden en voor Mijn heiligdom eerbied hebben: Ik ben de Eeuwige! Gij zult u niet wenden tot de geesten van doden of tot waarzeggende geesten, gij zult hen niet zoeken, om u met hen te verontreinigen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd!" **Bahasa Indonesia:** "Dan berfirmanlah TUHAN kepada Moshe [Musa], dengan mengatakan: Berbicaralah kepada bani Israel, dan katakanlah kepada mereka: Akulah TUHAN, Elohimmu. Kamu tidak boleh bertindak menurut perbuatan di tanah Mesir yang kamu telah berdiam di dalamnya, dan kamu tidak boleh bertindak menurut perbuatan di tanah Kanaan yang Aku bawa kamu masuk ke sana, dan kamu tidak boleh hidup dalam ketetapan-ketetapan mereka. Kamu harus melakukan peraturan-peraturan-Ku dan berpegang pada ketetapan-ketetapan-Ku dengan berjalan di dalamnya. Akulah TUHAN, Elohimmu! Dan kamu harus berpegang pada ketetapan-ketetapan-Ku dan peraturan-peraturan-Ku yang dengannya orang harus bertindak, dan dia akan hidup dengannya; Akulah TUHAN! Tidak seorang pun di antaramu boleh mendekati kerabat keluarganya untuk menyingkapkan ketelanjangan; Akulah TUHAN! Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan ayahmu dan ketelanjangan ibumu; dialah ibumu, kamu tidak boleh menyingkapkan ketelanjangannya. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan istri ayahmu; dialah ketelanjangan ayahmu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan saudara perempuanmu, anak perempuan ayahmu, atau anak perempuan ibumu, baik yang lahir di rumah atau yang lahir di luar; engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan mereka. Ketelanjangan anak perempuan dari anak laki-lakimu atau anak perempuan dari anak perempuanmu, engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan mereka, sebab ketelanjangan mereka adalah ketelanjanganmu. Ketelanjangan anak perempuan istri ayahmu, engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangannya, dia adalah saudara perempuanmu, yang lahir dari ayahmu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan saudara perempuan ayahmu, ia adalah kerabat ayahmu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan saudara perempuan ibumu, ia adalah kerabat ibumu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan saudara laki-laki ayahmu, engkau tidak boleh menghampiri istrinya, dia adalah bibimu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan menantu perempuanmu, ia adalah istri anak laki-lakimu; engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangannya. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan istri saudara laki-lakimu, itu adalah ketelanjangan saudara laki-lakimu. Engkau tidak boleh menyingkapkan ketelanjangan seorang wanita dan anak perempuannya, engkau tidak boleh mengambil anak perempuan dari anak laki-lakinya dan anak perempuan dari anak perempuannya untuk menyingkapkan ketelanjangannya, mereka adalah kerabat, itu adalah kejahatan. Dan engkau tidak boleh mengambil seorang wanita sebagai madu terhadap saudara perempuannya, untuk menyingkapkan ketelanjangannya bersamanya dalam hidupnya. Dan terhadap seorang wanita pada masa haidnya, engkau tidak boleh menghampiri untuk menyingkapkan ketelanjangannya. Dan terhadap istri sesamamu, engkau tidak boleh melakukan persetubuhanmu dengan air mani, sehingga menjadi najis dengannya. Dan dari benihmu,

engkau tidak boleh menyerahkan untuk mengurbankannya kepada Molokh, dan engkau tidak boleh mencemarkan Nama Elohimmu; Akulah TUHAN! Engkau tidak boleh berbaring dengan seorang laki-laki, seperti layaknya berbaring dengan wanita; itu adalah suatu kejijikan. Dan engkau tidak boleh melakukan persetubuhanmu dengan hewan apa pun sehingga menjadi najis dengannya, dan seorang wanita tidak boleh bersiap di depan hewan apa pun untuk berbaring dengannya, itu adalah sesuatu yang kacau. Engkau tidak boleh menajiskan dirimu dengan semua hal itu, sebab dengan semua itu, bangsa-bangsa yang akan Kuhalau dari hadapanmu, telah menajiskan diri. Dan negeri itu telah menjadi najis, dan Aku akan memperhitungkan kesalahannya atasnya, dan negeri itu akan memuntahkan ke luar penghuninya. Dan kamu harus tetap berpegang pada ketetapan-ketetapan-Ku dan peraturan-peraturan-Ku. Dan kamu tidak boleh melakukan dari setiap kejijikan itu, baik orang Israel asli maupun pengembara yang menumpang di tengah-tengah kamu. Sebab, seluruh penduduk negeri yang di depanmu itu telah melakukan semua kejijikan, dan negeri itu telah menjadi najis, supaya jangan negeri itu memuntahkan kamu ketika kamu mencemarkan negeri itu, sebagaimana dia telah memuntahkan bangsa yang di depanmu. Sebab setiap orang yang melakukan semua kejijikan itu, maka dia harus dilenyapkan dari tengah-tengah bangsanya, bahkan orang-orang yang sedang melakukannya. Dan kamu harus tetap berpegang pada ketetapan-ketetapan-Ku untuk tidak melakukan kejijikan yang dilakukan oleh penduduk negeri di depanmu. Dan kamu tidak boleh mencemarkan dirimu dengan semua itu; Akulah TUHAN, Elohimmu! Dan berfirmanlah TUHAN kepada Moshe [Musa], dengan mengatakan: Berbicaralah kepada seluruh jemaat bani Israel dan engkau harus mengatakan kepada mereka: Kuduslah kamu, sebab Aku, TUHAN, Elohimmu ini, kudus. Setiap orang di antara kamu haruslah takut pada ibunya dan ayahnya, dan kamu harus memelihara sabat-sabat-Ku. Akulah TUHAN, Elohimmu! Hendaklah kamu tidak berpaling kepada berhala-berhala, dan dewa (ilah-ilah) tuangan jangan kamu buat bagimu; Akulah TUHAN, Elohimmu! - Kamu jangan makan dengan darah; kamu jangan meramal dan jangan menyihir. Kamu jangan mencukur tepian sekeliling kepalamu dan jangan merusak tepi janggutmu. Dan janganlah kamu membuat torehan apa pun pada tubuhmu, atau membuat tanda apa pun pada tubuhmu; Akulah TUHAN! Hendaklah engkau tidak mencemari anak perempuanmu dengan membuatnya bersundal, agar negeri itu tidak berbuat sundal sehingga negeri itu penuh dengan kejahatan. Kamu harus memelihara sabatsabat-Ku, dan kamu harus menghormati ruangan kudus-Ku; Akulah TUHAN! Hendaklah kamu tidak berpaling kepada para perantara arwah dan kepada roh-roh peramal; kamu jangan mencari mereka sehingga menjadi najis olehnya. Akulah TUHAN, Elohimmu!" (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 18:1-30, 19:1-4 en 26-31).

Ivrim: die aan de overkant staan

De קדושה Q'dusha [heiligheid, apartzetting] van het uitverkoren volk Israël blijkt reeds uit de veel oudere volksaanduiding Hebreëen ofwel עבריים Iv'rim, die afgeleid is van het woord עבר Ever, hetgeen "overkant" betekent. Een prachtig voorbeeld hiervoor vinden wij in de Hebreeuwse naam voor Transjordanië ofwel het Overjordaanse: עבר־הירדן Ever haYarden. Maar terug naar de Iv'rim. Stelt u zich eens een denkbeeldige rivier voor. Wat mij betreft mag dat ook best de Jordaan zijn. Aan de ene oever staat de gehele mensheid. Ook voor het "oever" kan men het Hebreeuwse woordje עבר Ever gebruiken. Maar dat alle mensen aan de ene kant stonden, dat was vroeger en dat is dus verleden tijd. Zowel het woord "vroeger" alsook "verleden tijd" zijn beiden in het Hebreuws עבר Avar. Dus nog steeds dezelfde woordstam ע Ayin, ו Vet en ר Resh. Toen staken de Israëlieten de rivier over. "Oversteken" is eveneens in het Hebreuws עבר Avar. Daarna waren ze aan de andere kant. "Kant" of "zijde" is in het Hebreuws עבר Ever. En degene die zich aan de andere kant bevindt, is dus een עברי Iv'ri, een Hebreëer, het meervoud is: עבריים Iv'rim, Hebreëen. Hun taal is het עברית Iv'rit, Hebreuws. De Iv'rim [Hebreëen] stonden dus "aan de andere kant" in oppositie tegenover de heidense afgodencultuur. Zij proclameerden het zuivere monotheïsme in een hun vijandig gezinde wereld. In feite is dat nog steeds zo. Maar het verschil met toen is, dat er

nu ook miljoenen gelovigen uit de volken naast hun Joodse broeders en zusters "aan de andere kant" staan (of behoren te staan), en dat maakt eigenlijk ook hen tot Ivrim. En daarom worden ook gelovigen uit de heidenen door Sha'ul [Paulus] in al zijn brieven evenals ook de gelovige Israëlieten de קדושים Q'doshim [heiligen] genoemd, zoals bijvoorbeeld in de aanhef van zijn eerste brief aan de Korinthiërs: "Sha'ul, een geroepen Shaliach [apostel] van Mashiach Yeshua door de wil van G'd, en Sostenes, de broeder, aan de gemeente G'ds te Korinthe, aan de geheiligden in Mashiach Yeshua, de geroepen heiligen met allen, die allerwege de naam van onze Heer Yeshua Mashiach aanroepen, hun en onze Heer: genade zij u en vrede van G'd, onze Vader, en van de Heer Yeshua haMashiach!" **Bahasa Indonesia:** "Sha'ul, yang disebut Shaliach [rasul] Mashiach Yeshua melalui kehendak Elohim, dan Sostenes, saudara itu. Kepada gereja Elohim yang berada di Korintus, yang telah dikuduskan di dalam Mashiach Yeshua, yang disebut orang-orang kudus, bersama semua orang yang memanggil Nama Tuhan kita Mashiach Yeshua di setiap tempat, baik di tempat mereka maupun kita. Anugerah bagimu dan damai sejahtera dari Elohim, Bapa kita, dan dari Tuhan Yeshua haMashiach!" **Javaans:** "Para sedulur, iki layang sangka nggonku, Sha'ul, sing dipanggil karo Mashiach Yeshua dadi rasulé lan uga sangka sedulur Sostenès, marang pasamuané Gusti Elohim nang kuta Korinta. Kowé kabèh wis dipilih dadi umaté Gusti Elohim sing sutyi, jalaran wis dadi siji karo Mashiach Yeshua, bareng karo sedulur kabèh nang endi waé, sing pada memuji Yeshua haMashiach, Gustiné wong-wong lan Gustiné awaké déwé. Muga-muga Gusti Elohim Bapaké awaké déwé lan Gusti Yeshua haMashiach ngedunké kabetyikané lan katentremané marang kowé kabèh!" (1 Korinthiërs - 1 Korintus 1:1-3).

Twee groepen

In ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 18 en 19, maar ook in Efeziërs 4 en 5 hebben wij gelezen, dat de Eeuwige de gehele mensheid verdeeld heeft in slechts twee groepen: de heiligen en de heidenen. Zijn uitverkoren volk Israël tegenover alle overige volken. Het was nooit Zijn bedoeling geweest om de gelovigen uit de volken als derde groep te plaatsen, maar als wilde loten op de edele olijfboom te enten tussen de natuurlijke takken. Sha'ul roept hen op dezelfde wijze op tot levensheiliging als Moshe deed bij de Israëlieten. Samen mogen wij de Allerhoogste naderen. Maar dit grote voorrecht is wel aan bepaalde voorwaarden verbonden, want de Eeuwige stelt daarvoor hoge eisen aan onze levenswandel. Deze voorwaarden vormen de kern van deze bijbelstudie. Wij moeten ons volledig aan Hem toewijden en ons duidelijk zichtbaar en in onze hele handel en wandel van de heidenen om ons heen onderscheiden. Om ons daarin tegemoet te komen gaf Hij ons Zijn Tora als gebruiksaanwijzing en heeft zelf de gedaante van een mens aangenomen om het ons voor te doen. Dat is liefde! Wij mogen Hem daarin ook niet teleurstellen en Zijn geboden nauwkeurig in acht nemen zoals Hij ons heeft opgedragen: "Want jij zijt een volk, dat de Eeuwige, uw G'd, heilig is; u heeft de Eeuwige, uw G'd, uit alle volken op de aardbodem uitverkoren om Zijn eigen volk te zijn. Niet, omdat jij talrijker waart dan enig ander volk, heeft de Eeuwige Zich aan u verbonden en u uitverkoren; veeleer zijt gij het kleinste van alle volken. Maar, omdat de Eeuwige u liefhad en de eed hield, die Hij uw vaders gezwoeren had, heeft de Eeuwige u met een sterke hand uitgeleid en u verlost uit het diensthuis, uit de macht van Farao, de koning van Egypte, opdat gij zoudt weten, dat de Eeuwige, uw G'd, de enige G'd is, de trouwe G'd, die het verbond en de goedertierenheid houdt jegens wie Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden, tot in duizend geslachten; maar aan ieder persoonlijk van hen die Hem haten, oefent Hij vergelding door hem te gronde te richten; Hij stelt het niet uit voor wie Hem haat, aan hem persoonlijk vergeldt Hij het. Onderhoud dus het gebod, de inzettingen en verordeningen, die ik u heden gebied na te komen! - Karena engkaulah umat yang kudus bagi TUHAN, Elohimmu; TUHAN, Elohimmu, telah memilih engkau menjadi harta milik-Nya dari semua bangsa di muka bumi. Bukan karena kamu lebih banyak daripada bangsa-bangsa lain maka TUHAN telah menaruh kasih-Nya kepadamu dan menjatuhkan pilihan atas kamu, karena kamu adalah yang terkecil dari segala bangsa. Sebaliknya, karena TUHAN mengasihimu dan karena Dia memegang janji yang telah Dia ikrarkan kepada leluhurmu, maka TUHAN telah membawa kamu keluar dengan tangan yang kuat dan menebus kamu dari rumah perbudakan, dari tangan Firaun, raja Mesir. Oleh karena itu ketahuilah, bahwa TUHAN,

Elohimmu, Dialah Elohim, Elohim yang setia, yang memegang perjanjian dan bermurah hati kepada mereka yang mengasihi Dia dan yang memelihara perintah-Nya sampai kepada beribu-ribu generasi, dan membalaskan kepada setiap orang yang membenci Dia, dengan menghancurkannya; Dia tidak akan menunda untuk memberi pembalasan kepada orang yang membenci Dia di hadapannya. Dan engkau harus memelihara semua perintah, dan ketetapan, dan peraturan yang aku perintahkan kepadamu pada hari ini, supaya engkau melakukannya!” (Devarim [Deuteronomium - Ulangan] 7:6-11). - *“Eenzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft! - Satu torat ini berlaku untuk penduduk asli dan untuk pengembara yang menumpang di tengah-tengahmu!”* (Sh'mot [Exodus - Keluaran] 12:49). - En zo schrijft ook Sha'ul dat er: *“geen onderscheid is tussen Griek en Jood, besneden of onbesneden, barbaar en Skyth, slaaf en vrije, maar alles en in allen is de Mashiach! - di mana tidak ada lagi orang Yunani dan yang Yahudi, orang bersunat dan orang tidak bersunat, yang barbar, orang Skit, hamba, yang merdeka, sebaliknya, Mashiach segalanya dan dalam semuanya!”* (Kolossenzen - Kolose 3:11) en: *“Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Yeshua haMashiach! - Tidak ada lagi orang Yahudi atau orang Yunani, tidak ada lagi hamba ataupun orang yang merdeka, tidak ada lagi laki-laki dan perempuan, karena kamu semua adalah satu dalam Mashiach Yeshua!”* (Galaten - Galatia 3:28). De Israëlieten krijgen de heiligende leefregels uit de Tora reeds met de paplepel ingegoten, maar voor de gelovigen uit de volken ligt dat anders. Zij zijn een hele andere levensstijl gewend en zien in hun cultuur niets verkeerd. Ze hebben het niet eens door dat het vasthouden aan het eigen culturele erfgoed en zelfs de vermenging van het christelijk geloof met oorspronkelijke heidense rituelen een gruwel in G'ds ogen is. Geen wonder dus dat Sha'ul de tot geloof gekomen heidenen vermaant radicaal te breken met die heidense levenswandel van voor hun bekering, waardoor zij onder het oordeel van G'd lagen, want zij hebben immers nu de Mashiach van Israël leren kennen! Zij moeten leren om G'ds geboden te onderhouden en zich losmaken van de invloed van hun heidense omgeving. *“Gij geheel anders!”* schrijft Sha'ul derhalve nadrukkelijk! Bekeerde heidenen mogen niet meer zo leven als onbekeerde heidenen. Hoewel zij nog steeds in hun midden leven, mogen zij echter niet meer leven zoals hun volksgenoten doen, want zij horen nu bij de G'd van Israël en Zijn volk! Zowel in Leviticus 18 en 19 alsook in Efezen 4 en 5 wordt een hele waslijst van immorele, seksuele en occulte praktijken opgenoemd, die bij de heidense volken gebruikelijk waren en deels nog steeds of inmiddels weer gebruikelijk zijn. Ik hoef daar niet nader op in te gaan, want de bijbelteksten spreken voor zich. En toch wil ik het een en ander zeggen over vers 27 van Leviticus 19, want is het u wel opgevallen dat het afscheren van de baard op één rijtje genoemd wordt met de meest gruwelijke vormen van afgoderij? Hoe kan dat? Is het dan echt zo erg om je te scheren? Laten we even kijken wat daar precies staat:

Het afscheren van de baard

In de NBG-vertaling lezen wij Leviticus 19:27 als volgt: *“Gij zult de rand van uw hoofdhaar niet rond afscheren, en gij zult de rand van uw baard niet afsnijden.”* - De Statenvertaling zegt het zo: *“Gij zult de hoeken uws hoofds niet rond afscheren; ook zult gij de hoeken uws baards niet verderven.”* - In de Luthervertaling staat er geschreven: *“Gij zult uw haar aan het hoofd niet rondom afsnijden, noch uwen baard geheel afscheren.”* En tenslotte in het Indonesisch: *“Kamu jangan mencukur tepian sekeliling kepalamu dan jangan merusak tepi janggutmu.”* Of het nu slechts om de rand van de baard gaat of om het geheel afscheren van de baard, feit is in elk geval dat er hoe dan ook sprake is van een baard. Een Israëliet had een baard en die mag dus niet geheel of gedeeltelijk verwijderd worden, want dat was namelijk een heidens gebruik. Er waren heidense volken, waar de mannen over het algemeen gladgeschoren waren zoals bijvoorbeeld de Egyptenaren en ook de Romeinen. Andere heidenen hadden wel een baard, maar geen volle baard. Denk maar aan de Assyriërs en de Babyloniërs, waar de hoeken van het kin vrijstaand waren. Een volle baard maakte het onderscheid tussen het volk van G'd en de heidense volken ook uiterlijk zichtbaar! Ook in de specifieke wetten voor de priesters werd het verbod op het verminken van de baard nadrukkelijk opgenomen: *“Zij zullen op hun hoofd geen kale plek maken, noch de rand van hun baard wegscheren noch insnijdingen in hun*

lichaam maken. Heilig zullen zij hun G'd zijn en de naam van hun G'd zullen zij niet ontheiligen, want zij brengen de vuuroffers van de Eeuwige, de spijze van hun G'd, daarom zullen zij heilig zijn.” (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus - Imamat] 21:5-6, NBG) of in de Luthervertaling: “Hij zal ook geen kruin op zijn hoofd maken, noch zijnen baard afscheren...” Indonesisch: “Mereka tidak boleh menggunduli kepalanya, dan mereka tidak boleh mencukur tepian janggutnya...” De baard is ook een symbool van waardigheid. Het afscheren van de baard werd en wordt dan ook door een Joodse man ervaren als een diepe vernedering evenals het kaalscheren van een vrouw. Zo werden tijdens de Shoa [Holocaust] de Joden in de kampen niet alleen kaalgeschoren, maar ook van hun baarden beroofd. Reeds in bijbelse tijden was het afknippen van de baard een middel om Joodse gevangenen te beledigen en te vernederen: “Toen nam Chanun de dienaren van David, liet de helft van hun baard wegscheren, en hun kleren halverwege, tot hun achterste, afsnijden, waarna hij hen heenzond. Men deelde dit aan David mee en hij zond hun boden tegemoet, want de mannen waren diep beschaamd; en de koning beval: Blijft in Yericho, totdat uw baard weer aangegroeid is, en komt dan terug. - Dan Hanun menangkap hamba-hamba David [Daud] dan mencukur setengah dari jenggot mereka, dan memotong jubah panjang mereka pada bagian tengah, sampai pada pantat mereka; lalu ia mengusir mereka. Dan mereka memberitahu Daud, dan dia mengutus untuk menemui mereka, karena mereka telah sangat dipermalukan. Dan raja berkata: Tinggallah di Yerikho sampai jenggotmu tumbuh; kemudian kamu akan kembali.” (שמואל ב' Sh'mu'el bet [2 Samuël] 10:4-5). Ook in ישעיהו Yeshayahu [Jesaja - Yesaya] 15:2 komen wij dit tegen: “Men gaat op naar de tempel, Divon naar de hoogten om te wenen; in Nevo en Medeva jammert Moav; ieders hoofd is kaal geschoren, elke baard is afgesneden! - Dia pergi ke bait dan ke Dibon, ke tempat-tempat pemujaan dengan tangisan, Moab akan meratap atas Nebo dan atas Medeba; pada semua kepalanya ada kebotakan, setiap janggut dicukur!” In het moderne Israël kan men aan de baard zien of iemand religieus is of niet. Orthodoxe Joden hebben doorgaans een lange baard, liberale Joden een wat kortere baard, seculiere Joden zijn meestal gladgeschoren, en wie een snor heeft wordt daar gauw voor een moslim aangezien. Laten wij dus ook in dit opzicht luisteren naar G'ds woord.

Waarschuwend voorbeeld

Er staan in verband met onze levensheiliging soms waarschuwend voorbeelden in de Bijbel die waarschijnlijk vragen bij ons oproepen. Zo waren eens de leiders van het volk Israël met een groot probleem bij Ezra gekomen, die een profeet en priester van de Allerhoogste was. Het probleem luidde kort en krachtig: een aantal mensen van het volk van G'd leefden als heidenen en met heidenen. Er was dus geen verschil te zien tussen de heidenen en de Israëlieten. De Israëlieten waren niet "anders" dan de mensen van de wereld. Zij waren met heidense vrouwen getrouwd uit de omringende volken, die de afgoden dienden. Het was de Israëlieten weliswaar toegestaan om te trouwen met heidense vrouwen die door bekering overgegaan waren tot de G'd van Israël en het volk van Israël zoals wij dat bijvoorbeeld ook zien bij Rut. Maar de vrouwen waarover het hier ging waren echter niet tot bekering gekomen, maar dienden nog steeds hun eigen afgoden en leefden nog altijd als heidenen. Dit verontrustte de leiders van het volk Israël. Hun verslag luidde als volgt: “Het volk Israël, de priesters en de Levieten hebben zich niet afgezonderd gehouden van de volken der landen, wat hun gruwelen betreft: van de Kanaänieten, de Hethieten, de Perizzieten, de Jebusieten, de Ammonieten, de Moabieten, de Egyptenaren en de Amorieten. Want zij hebben uit hun dochters vrouwen genomen voor zich en hun zonen, waardoor het heilige zaad zich vermengd heeft met de volken der landen; ja, de oversten en de leiders zijn in deze trouwbreuk voorgegaan! - Orang-orang Israel dan para imam, serta orang-orang Lewi tidak memisahkan diri dari bangsa-bangsa negeri-negeri itu, seperti terhadap berhalanya, dan bahkan terhadap orang-orang Kanaan, orang-orang Het, orang-orang Feris, orang-orang Yebus, orang-orang Amon, orang-orang Moab, orang-orang Mesir dan orang-orang Amori. Sebab mereka telah mengambil dari anak-anak perempuan mereka bagi mereka dan bagi anak-anak lelaki mereka, dan benih yang kudus telah berbaur dengan bangsa-bangsa negeri-negeri itu. Bahkan tangan para pemimpin dan para penguasa telah menjadi yang pertama dalam ketidaksetiaan ini!”

(עזרא Ezra 9:1-2). Toen Ezra hoorde wat er gebeurd was, deed hij קריעה Qeri'a [hij scheurde zijn kleding en zijn mantel], trok de haren uit zijn hoofd en uit zijn baard en zat verbijsterd neer, want het zou best nog wel eens kunnen, dat hij hierbij heeft gedacht aan de gebeurtenissen bij Ba'al-Peor, toen Zimri, één van de Israëlitische leiders een relatie aangegaan was met een heidense vrouw, die de afgoden diende, en ook talrijke andere Israëlitische mannen zich hieraan schuldig maakten, waarna G'd hen straffe en er 24.000 man van het volk stierven (במדבר Bamidbar [Numeri] 25:1-18). Waarom was Ezra zo enorm bedroefd en waarom vindt G'd het zo erg als Zijn kinderen zich vermengen met ongelovigen? De reden is deze: de man die met een heidense vrouw, die de afgoden dient, trouwt, of een relatie met haar heeft, wordt gezien als iemand die deze afgoden getrouwd heeft, waardoor hij de heiligheid van G'd ontwijfd heeft. Dit was ook gebleken in het leven van Sh'lomo haMelech [koning Salomo] met zijn vele heidense vrouwen. Hoewel zij overgegaan moeten zijn tot het Jodendom en dus hun afgoden officieel losgelaten zouden moeten hebben, bleek in de praktijk, dat ze dit niet gedaan hadden en gewoon hun afgoden trouw gebleven waren. Naast het dienen van G'd, zoals ze met Sh'lomo [Salomo] deden, dienden ze ook nog hun eigen afgoden, maar wat erger is: hij liet zich met hen daarin meesleuren! Het gevolg daarvan was de scheuring van zijn koninkrijk. U kunt het nalezen in מלכים א' Melachim alef [1 Koningen] 11:1-13. En nu kreeg Ezra te horen, dat zich opnieuw talrijke Israëlieten hieraan schuldig maakten en dat er zelfs ook priesters en levieten bij waren die juist het goede voorbeeld moesten geven omdat zij zelfs binnen hun eigen volk reeds apart gezet waren. De reactie van Ezra hierop zal bij u heel waarschijnlijk zeer gemengde gevoelens oproepen: deze Israëlieten kregen namelijk de opdracht om tot echtscheiding over te gaan! U zult nu zeker vragen: Was dat nou echt wel nodig? Gaat dat niet te ver? Leren onze kinderen niet reeds op de basisschool dat wij iedereen in hun waarde moeten laten en andermans geloof moeten respecteren? Mogelijk zouden velen onder de hedendaagse christenen zo reageren. G'd echter niet. Het is voor Hem zó belangrijk, dat Hij zelfs de namen van al deze mannen heeft laten opschrijven! Hun zonde was zo erg, dat zij een offer moesten brengen om weer met G'd in het reine te kunnen komen, maar ze moesten ook scheiden van hun vrouwen en dezen samen met hun kinderen wegzenden. Wat moet er een onvoorstelbaar verdriet geweest zijn, want deze mensen hielden vanzelfsprekend van elkaar! Wat zullen die kinderen verdrietig en wanhopig naar hun vaders gekeken hebben en wat moeten die vaders en echtgenoten zich verschrikkelijk schuldig gevoeld hebben! Maar als ze nooit aan deze door G'd verboden relaties begonnen waren, was hen al dit leed bespaard gebleven, dat deze Joodse mannen zichzelf, maar vooral ook hun heidense vrouwen en hun kinderen hebben aangedaan. Wat een leed had hen bespaard kunnen blijven, als deze Israëlieten trouw gebleven waren aan de Tora, waarin de Eeuwige duidelijk gezegd heeft, dat het de Israëlieten niet toegestaan was om met heidense vrouwen te trouwen, die de afgoden dienden: *"Sluit toch geen verbond met de inwoners van het land; wanneer zij hun goden overspelig nalopen en aan hun goden offeren, dan zouden zij u uitnodigen en gij zoudt van hun slachtoffer eten. Wanneer gij van hun dochters voor uw zonen neemt en zij haar goden overspelig nalopen, dan zouden zij tevens uw zonen tot overspelig nalopen van haar goden verleiden! - agar jangan engkau mengadakan perjanjian dengan orang yang mendiami negeri itu dan mereka berzina di hadapan ilah-ilah mereka dan memberi kurban kepada ilah-ilah mereka, dan seseorang mengundang engkau dan membuat engkau makan dari kurban mereka. Dan engkau mengambil dari anakanak perempuan mereka bagi anak-anak lelakimu, dan anak-anak perempuan mereka berbuat zina di hadapan ilah-ilah mereka, dan mereka berzina dengan anak-anak lelakimu di hadapan ilah-ilah mereka!"* (שמות Shemot [Exodus - Keluaran] 34:15-16). Als deze Israëlieten zich hieraan hadden gehouden, was hen veel verdriet bespaard gebleven. Maar let wel: Ze waren op de eerste plaats niet schuldig omdat ze getrouwd waren met heidense vrouwen, maar omdat ze getrouwd waren met vrouwen die de afgoden dienden! Daar ging het in feite om en niet zo zeer om de etnische afkomst en daarom hebben ook deze vrouwen deel aan de schuld, want als zij hun afgoderij hadden losgelaten om de G'd van Israël te dienen zoals ook Rut deed, dan was er niets aan de hand! Dit alles maakt ons duidelijk, dat niet alleen Joden, maar ook de gelovigen uit de volken de opdracht hebben om heilig te leven en ons niet te vermengen met de ongelovigen. Dit mogen wij niet veronachtzamen en wij

moeten ook hierin trouw zijn aan G'ds heilige Tora, want: *“Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied! - Sampai langit dan bumi berlalu, satu iota atau satu keraia pun dari torat sekali-kali tidak akan lenyap, sampai segala sesuatu terjadi Mulané, pada ngertia, suwéné langit lan bumi ijk ènèng, ora bakal ènèng aksara sangka wèté nabi Moses dityorèk, siji waé ora, nganti tekan rampungé!”* (מתתיהו Matityahu [Matthéüs - Matius] 5:18). Wie zijn eigen weg gaat en niet trouw blijft aan de wil van G'd, zal veel smart ondervinden, die niet nodig geweest was! Daarom wil ik opnieuw indringende woorden van G'd zelf onder uw aandacht brengen: *“Maakt uzelf niet verfoeilijk door enig wemelend gedierte en verontreinigt u daardoor niet, zodat gij daardoor onrein wordt. Want Ik ben de Eeuwige, uw G'd; heiligt u en weest heilig, want Ik ben heilig; verontreinigt uzelf niet door allerlei wemelend gedierte dat op de grond krioelt. Want Ik ben de Eeuwige, die u uit het land Egypte heb doen trekken, om u tot een G'd te zijn; weest heilig, want Ik ben heilig. Dit is de wet aangaande het vee, het gevogelte en elk levend wezen dat krioelt in het water, en elk wezen dat op de grond wemelt, om scheiding te maken tussen het onreine en het reine, tussen de dieren die gegeten mogen worden, en de dieren die niet gegeten mogen worden. - Neemt dan al Mijn inzettingen en al Mijn verordeningen nauwgezet in acht, opdat het land, waarheen Ik u breng om daarin te wonen, u niet uitspuwe. Wandelt niet naar de inzettingen van het volk, dat Ik voor u uit verdrijf: want al deze dingen hebben zij gedaan, zodat Ik een afschuw van hen gekregen heb. Maar tot u zeide Ik: gij zult hun land in bezit nemen en Ik zal het u geven om het te bezitten, een land vloeiende van melk en honig; Ik ben de Eeuwige, uw G'd, die u van de andere volken heb afgezonderd. Maakt dan scheiding tussen rein en onrein vee en tussen onreine en reine vogels, opdat gij uzelf niet verfoeilijk maakt door vee en vogels en alles wat op de aarde kruipt, dat Ik u ontzegd heb door het onrein te verklaren. Weest Mij heilig, want heilig ben Ik, de Eeuwige, en Ik heb u afgezonderd van de volken, opdat gij Mij zoudt toebehoren!”* **Bahasa Indonesia:** *“Biarlah kamu tidak mengotori jiwamu dengan segala yang berkeriapan yang mengeriap, dan kamu tidak membuat dirimu cemar dengannya, dan dirimu tidak dinajiskan olehnya. Sebab, Akulah TUHAN, Elohimmu, maka haruslah kamu menguduskan dirimu; dan kamu harus menjadi kudus, sebab Aku kudus. Dan kamu tidak boleh mencemarkan jiwamu dengan semua yang berkeriapan yang merayap di atas bumi. Sebab, Akulah TUHAN yang telah membawa kamu keluar dari tanah Mesir untuk menjadi Elohim bagimu, maka kamu harus menjadi kudus, sebab Aku kudus. Itulah torat tentang hewan dan burung dan segala makhluk hidup yang merayap di dalam air, dan tentang segala makhluk yang mengeriap di atas bumi ini; untuk membedakan antara yang najis dengan yang tahir, dan antara yang hidup yang boleh dimakan dengan yang hidup yang tidak boleh dimakan. - Dan kamu harus memelihara seluruh ketetapan-Ku dan segala peraturan-Ku, dan kamu harus melakukan semua itu; dan negeri yang kamu telah Kubawa masuk untuk tinggal di sana, tidak akan memuntahkan kamu. Dan kamu tidak boleh berjalan menurut ketetapan-ketetapan suatu bangsa yang akan Kuhalau dari hadapanmu, karena mereka telah melakukan semuanya itu, dan Aku benci terhadap mereka. Dan Aku telah berfirman kepadamu: Kamu pasti memiliki negeri mereka, dan Aku akan memberikan kepadamu untuk memiliki negeri yang berlimpah dengan susu dan madu. Akulah TUHAN, Elohimmu, yang telah memisahkan kamu dari bangsa-bangsa lain. Dan kamu harus memisahkan antara hewan yang tahir dengan yang najis, dan antara burung yang tahir dan yang najis, dan kamu jangan mencemarkan hidupmu dengan hewan dan dengan burung, dan dengan setiap yang merayap di tanah, yang telah Kupisahkan darimu untuk menajiskannya. Dan kamu harus menjadi kudus bagi-Ku, sebab Aku ini, TUHAN, kudus; dan Aku telah memisahkan kamu dari antara bangsa-bangsa lain untuk menjadi milik-Ku!”* (ויקרא Vaqiq'ra [Leviticus - Imamat] 11:43-47 en 20:22-26). - *“Weest heilig, want Ik ben heilig! - Kamu harus menjadi kudus, sebab Aku kudus!”* spreekt de Eeuwige Adonai! Amen!